

Het VLAAMS PARLEMENT heeft aangenomen:

RESOLUTIE over de erkenning van asbestslachtoffers, de bijkomende financiering door voormalige asbestproducenten en het versnellen van het asbestafbouwbeleid

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het feit dat een schoon en gezond leefmilieu begint bij het voorkomen van vervuiling, met als sluitstuk het principe dat de vervuiler betaalt;
 - 2° artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
 - 3° het feit dat de bescherming van de gezondheid van burgers start met een zo snel mogelijke stopzetting van blootstelling aan schadelijke stoffen;
 - 4° de conceptnota voor nieuwe regelgeving van 13 december 2024 van Andy Pieters, Jurgen Callaerts, Sanne Van Looy, Hans Vanhoof, Arnout Coel, Eva Ryde en Tomas Roggeman over een decretale vergoedingsplicht voor asbestproducenten om het asbestafbouwbeleid in Vlaanderen te financieren (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 161/1);
 - 5° de hoorzitting van 18 maart 2025 met toelichtingen van Sven De Mulder (teamverantwoordelijke asbest OVAM), Bram Vandromme (zelfstandig omgevingsjurist en auteur), Jan Fermon (advocaat), Marijke Van Buggenhout (woordvoerder ABEVA), Eefje Van Buggenhout (woordvoerder ABEVA), Pieter Heymans (secretaris Stoff vzw), Joris Meersschaert (stem van asbestslachtoffers en nabestaanden bij Stoff vzw), Laurent Maroy (afgevaardigd bestuurder Eternit NV en werkzaam bij Etex), Bo Huberland (bestuurder Eternit NV) en Carry Peeters (directeur Kwaliteit SVK);
 - 6° het debat in het Vlaams Parlement van 19 maart 2025 over de financiering van het asbestafbouwbeleid met tussenkomsten van Vlaams volksvertegenwoordigers Andy Pieters, Dries Devillé, Mieke Schauvliege, Kris Verduyckt, Mien Van Olmen, Lydia Peeters, Debby Burssens en Vlaams minister van Omgeving Jo Brouns;
 - 7° de ambitie om het principe 'de vervuiler betaalt' te verzekeren op het vlak van asbestbeleid in Vlaanderen;
 - 8° de enorme historische verantwoordelijkheid van de asbestverwerkende bedrijven, en de rechtstreekse impact van hun opzettelijke fouten op de volksgezondheid;
 - 9° de grote politieke eensgezindheid om de betrokken bedrijven een grotere financiële verantwoordelijkheid te laten opnemen voor de financiering van het asbestafbouwbeleid en de versnelling ervan, evident in verhouding tot hun verantwoordelijkheden;
 - 10° de urgente vraag van asbestslachtoffers om erkend te worden in hun slachtoffer zijn, waarin respect en empathie cruciaal zijn en het lijden van slachtoffers en hun naasten als fundamenteel onrecht wordt aanzien;
- erkent:
 - 1° de slachtoffers van asbestvervuiling in Vlaanderen en oordeelt dat hun lijden en dat van hun naasten een fundamenteel onrecht is;
 - 2° de noodzaak om gerechtigheid in het asbestdossier te herstellen in het belang van de slachtoffers;
- onderschrijft de ambitie om bijkomende slachtoffers maximaal te voorkomen door toekomstige ongezonde blootstelling als gevolg van asbest te vermijden door verdere investeringen in het traject naar een asbestveilig Vlaanderen te versnellen;

- eist dat zij die historisch verantwoordelijk zijn voor deze vervuiling, in casu de eigenaars/uitbaters van voormalige asbestcementfabrieken, meer bijdragen aan deze inspanning, evident in verhouding tot hun verantwoordelijkheden;
- roept hen, hun bestuurders, hun aandeelhouders en gebeurlijke rechtsopvolgers en voorgangers op om hun verantwoordelijkheid op te nemen voor hun historische daden in de verspreiding van asbest in Vlaanderen en de daaropvolgende blootstelling eraan;
- verwerpt expliciet de uitslatingen van Eternit NV en Etex tijdens de hoorzitting van 18 maart 2025 dat de gebruiker van hun asbesthoudende materiaal verantwoordelijk is voor de vervuiling en vraagt hen afstand te nemen van die uitslatingen;
- drukt de ambitie uit om mogelijke trajecten en initiatieven te onderzoeken om te komen tot een versterking van het 'de vervuiler betaalt'-principe in het asbestdossier;
- zal daartoe parallelle werkzaamheden schouder aan schouder verderzetten via enerzijds regeringsinitiatieven van de Vlaamse Regering en anderzijds parlementaire initiatieven in het Vlaams Parlement;
- brengt juridische expertise in stelling om een juridisch robuust decretaal ingrijpen uit te werken in de schoot van het Vlaams Parlement met als finaliteit een grotere bijdrage van de voormalige asbestproducenten voor een versnelling van het asbestafbouwbeleid in Vlaanderen;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° het asbestafbouwbeleid te versterken en te versnellen;
 - 2° de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) te belasten met een inhoudelijke analyse en evaluatie van het huidige asbestafbouwbeleid met het oog op het versnellen van de asbestafbouw in Vlaanderen op basis van een actuele raming over het aanwezige asbestpassief in Vlaanderen, en mogelijke verwijderingsplichten, prioritaire regio's of gebouwen, de effectiviteit van beschermingsmaatregelen en informatiekkanalen voor burgers en hulpverleners te onderzoeken;
 - 3° de onderhandelingen als gevolg van de ingebrekestellingen van asbestproducenten in 2024 verder te zetten met als doelstelling het bekomen van een bijkomende bijdrage voor de financiering van het asbestafbouwbeleid en hiertoe gecoördineerd te handelen in de schoot van de Vlaamse Regering. Wanneer de bevoegde minister het mogelijk en wenselijk acht kan in een vertrouwelijke terugkoppeling aan de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement voorzien worden.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 26 maart 2025.

Griffier,

Voorzitter,